

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

MAGYAR ÉS VEND NYELVŰ VEGETES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Égész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Negyedévre 75 kr.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklamatiók a kiadóhivatalhoz (Grünbaum Márk) intézendők.

Felelős szerkesztő: TAKÁCS R. ISTVÁN.
Kiadó-tulajdonos:
GRÜNBAUM MÁRK.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztésig közlemények
a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábnos petitsor egyszeri hirdetésnél 10 kr.
többszörnyi hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyilttér petitsora 25 kr.

Társadalmi kór.

Minden halad, fejlődik, művelődik a világban, de valósággal szégyenkezniük kell a fölött, hogy mégis az emberi lény gátolja a társadalmi összeköttetés virágzását a felvilágosodottság e korszakában!

A fővárosi ember nem ismeri azt, a ki közvetlen közelében lakik, a kit egy puszta fal választ el tőle. Hűg, barátságatlan is ott az élet a nem egy társadalmi körhöz tartozóknak; a pompa, a művészet, egyszerű a külsőség szemlése szórakoztat csupán.

Evel épen ellentétes volt a vidék családias jellegű élete; ott diszelegtek a magyaros őszinteség, a barátság, a vendégszeretet erőnyei, az a megnevezhetetlen és utánozhatatlan melegség, mely magával vonzott, ragadott mindent.

Boldog idők, boldog emberek! Nézzünk ma körül csak egy kis városka életmozgalmán és a sötét képtől visszariadunk.

A telhetetlen hiúság, a képzelt, hányaveti nagyság, az ezek nyomán sántikáló góg az uralkodó elemek.

Szánandó lények! szegény társadalmi élet!

De vannak még kirívóbb mákvirágok is!

A becstelenséget nyiltság, a tisztességes gondolkodás, a lélekemesség ismeretlen levén előtűnik, régtelen törpességéket elrejtendő, a névtelenség köpenye alá rejtőznek.

Orozva, mint tolvaj, névtelen levelekkel kopogtatnak ott, a hol keresni valójuk nincs. Névtelen erkölcsbírákú lakodoknak föl s épen azok, a kiknek elég sópórnai valójuk van a magok ajtaja előtt.

Nyilt sissakkal, becstelenségre arczal felépni . . . az ismeretlen valami előttük, követik a sötétben föld alatt bujkáló vakondot . . .

Ott van aztán az elmaradhatatlan pletyka! Gyanúsítani, rágalmazni mindent, piszkot keresni a romlott sziv mocsarából, sarat venni az elvetemült jellem pocsolójából s e keveréket vágni a legtisztább becsület arczába . . .

Hány nemesebbre hivatott életet tett földönfutóvá és tönkre a nyomoru pletyka! Mennyi reményi, mennyi tődvőt ragadott el e szerencsétlen társadalmi betegség!

Mily végtelen szellemi kiskorúság kell ily hőstettekhez!

TÁRCZA.

A testi nevelés az iskolában.

Felavasta Sinkovich Dénes vaskorpiát tanító a muraszombati társadalmi tanítókor 1889. május 2-án Vas-Híd utcán tartott gyűlést. (Vége.)

Továbbá ki előtt nem volna ismeretes a nagyobb fiúknak — az utánzási vágyon alapuló — azon csínyje, hogy midőn szerét tehetik, szívesen pártfogásuk alá vesznek holmi pipát vagy szivarcsutakot s lopva pöfékelnek? Óva intünk őket ettől s kitűlődo esetekben szigorúan büntessük. Még kell nekik magyarázunk, hogy a száraz falevél szívása is nagyon veszedelmes; hogy gyógyíthatatlan tüdő vagy légeső bajokat eredményezhet s hogy a test helyrehozhatatlan elsatnyulására vezet.

Hátra van még, hogy szóljunk a kinálkozó alkalmaknak és eszközöknek előnyös felhasználásáról.

Első helyen említem a szoktatást. Ennek fontosságát nevelési tekintetben alig szükséges bővebben méltányolnom; csak azon tényre utalok, hogy ez főképp a testi nevelésnél érvényesíthető. — Ildomos ülésre, illemes magatartásra, tisztaságra, rendre, munkásságra, mértékletességre stb. szoktatni kell a gyermeket. A szokás természetesen válik.

Ilyen a jó példa is. Jó példával köteleességünk előjárni, mert különben egész eljárásunknál csak üres szalmát csépelek. — Aki mit predikál, azt tartsa meg elő sorban ő maga, ha nem akarja, hogy süket filekre találjon.

A munka, testgyakorlat, játékok és kirándulások testnevelési szempontból egy ezelt szolgálunk, csak hogy különböző változatokban és több-kevésbé egyéb hasonlón párosulva.

A házipar, kertészet, gyümölcsfa-termesztés és ápolás igen hasznos gyakorlati ismeretekkel gazdagítják a gyermeket, ki e mellett kezét ügyesíti, izmait erősíti és az anyagcserehez szükséges testmozgást is végzi.

A testgyakorlat, tornázás, szintén edző, izomképző és testfejlesztő befolyást gyakorol. De mint mindenben, itt is ugy kell eljárni, hogy a gyermekek örömeiket leljék benne. A katonai szabad gyakorlatok különösen legalkalmasabbak arra, hogy a gyermekek zék, egyenes testtartást sajátítsanak el.

A kirándulások, a testre való jóteknony befolyásuk mellett, nem egy tantárgy körébe vágó ismeret gyarapítására használhatók fel. Tudjuk, hogy a korszerű tanítási módszerek egyik legfőbb kelleke a szemléltetés — még pedig lehetőleg természeti tárgyakon. — A földrajz, természetrajzi oktatás tehát elég bő alkalmat nyújtanak erre.

Beteg tiváristva.

Vsze ide napre, raszté, sze obrázúve po szveti, de popravici szram more nisz biti za volo toga, ki szí je cslovcesi národ szám zrok v-tom z-vuesenovom vremení, ka tiváristvo bole vkáp ne drzi, i ka to nazáji zadržava.

Fővárosi (glávni város v-nasem országai Budapest) cslovik ne pozna tisztoga, ki poleg nyega sztanúje, koga od nyega edna sztena váraj locsi. Merzo, nej priátelszko je tam szivlenye, ki ne v-on tiváristki krog szliszjo; pompa, i szamo z-vúnesnoszti glédajo tam

Na protí tomi je bilo rávno p veszuaiczaj rodoviszko domáce szivlenye, gde szo vogerszka ocsivesztszost, barátság, lábésztszost, lábésztszoga gor primlanya jkoszti, ona toplosza, szero nemremo povodati i naszledúvati, szera je vsze sz-szbenom vlekla, i vkáp drszála.

Blázszena vremená, blázszeni lúdj!

Zglédnimo sze zdaj okouli po ednom málom városi lúdszvi, i sze zoszágamo od kmetszoga kepa.

Velko stímanje, velko misleno goszpodszstvo i potom naszledúvana gidzozst sze kázse dnezsz pvszedi.

Pomilúvajousi lúdj! sziomasko tiváristno szivlenye!

Nego szo esze bole vókricséusi makoviczveti túd! Áz posteno ocsivesztszost, posteno mislenje, dűhsna dobrotó oní ne poznajo, naj bi szvojo brezkoncsno málekocso szkriili, sze szkriivejo tak da iména nebi meli. Kak tolvaje szbrez iméaini piszumni hodijo tam, gde nikse iszkanye nemajo.

Ober drúgi postenáj szodzijo rávno tisztí, ki pred szvojmí drevami májo zadozsta pométati. Szpostenim liczom gorsztojmí . . . tou ne poznájo; naszledúvlejo pod zemlov kopajecszega krta . . .

Tam je te pletyka (ka eden právi, tisztó drúgomí povemo i czoj zmislím). Drúgih ogrízaványe i simfánye nájsziszteje postenáj szblatom, szero z-mlake szrczá zhája.

Kelko postenih lúdih je szprávlá na níkoj bozsna pletyka! Kelko vűpanye, kelko blázszenszva szo pokváríli tej tiváristni betégi!

Kak bozsna pamet terbej k-tem bozsúm csinnyam!

Az iskolai játékok érdekében újabb időkben az egész művelt világban nagy mozgalom észlelhető. Főképp evel hiszik ellensúlyozhatni az iskola káros befolyásait. — Mindenestre nagy figyelmet érdemelnek s kivánatos, hogy nálunk is nagyobb szí helyoztessék — és több idő fordittassék rájuk, mint eddig. Kétségtelen, hogy a játék a testnevelés tekintetéből, fellímul hatásban minden más eszközt. — Az a játék az ifjúságnak, ami a napsugár a növénynek.

De nemcsak a gyermek testi fejlődésének teszünk általa nagy szolgálatot, hanem az oktatásban való előmenetelt is biztosíthatjuk.

A hosszás szellemi foglalkozás és ülés kimeríti a gyermeket. Figyelme ellankad, fáradalma elvész, felfogási képessége megszűnik. — E körülmény gyakori ismétlésénél pedig még beteges, nehezen gyógyítható idegesség is eshetik a gyermek. A játékban sílbenen teste, lelke felülül, kópos szémet nyugodtan ül és figyel. Az ily kedélyhangulatban szerzett ismereteit is bizonyára maradandóan megtartja. — Nálunk is sokkal könnyebben esik a figyelem fenntartása.

A játékokkal összefüggésben felmerülnek előttem a gyermeki időtöltések, mondhatni sportok nemel. Több között a jégen való csúszkálás. Sokan eltiltják a szülők kedvéért. Én ezt nem teszem. Ha valamely szülőnek kifogása van az ellen, tegye meg gyermekével szemben; de én rá, nem tartozóknak tekintem. Voltaképen azonban örülök, hogy a gyermekek ezáltal néhány új perczet élveznek, testüket edzik és az egészségre annyira kivánatos mozgást eszközlik.

Lehetne még szólni az uszáról, táncról és pld. a szünidei gyermektelepekről. Ezek azonban figyelemre méltó voltak de azért a mi ténykedési körünkön kívül esnek.

Igénytelen szavaimat avval fejezem be: Neveljünk testileg egészséges, erős és edzett népet, mert az erős tud dolgozni s így magának anyagi jólétet megteremteni; könnyebben el bírja viselni a sors esapait; tudja védeni hazáját; egészséges szelleme helyesen tudja megválasztani boldogulásának eszközeit. Ahol ilyen az egyes, ott erős az állam is. Ezért nemcsak emberi, hanem hazafias szempontból is igen fontos a testi nevelés kérdése.

Adja Isten, hogy magyar hazánk gyermekeiből tetterős, munkás, mivelte férfiak, vitéz honvédek, és életrevalóság jellemzése szerint: türelő pattantók váljanak! Akkor örök tulajdonuk lesz, a miért mindig küzdöttünk: a szabadság.

Ha elgondolkozunk kissé a vakondnepek, ha körülneznék lealacsonyító munkájokon és még van bennök parányi szikra abból, a mit tisztességnek, becsületnek, jellemnek, erénynek ismer a nemes lélek: bizony kell, hogy kerülve szegényenéljék el és első sorban önmagukat itéljék el körülhetlenül!

Névtelen levelek s pletyka mellett, de a nélkül is fent fog ám állani a világ; és hát miért ne varázsolnók le ide a menyországot a társadalmi életbe s miért akarnak helyébe leketlenül készíteni valóságos poklot!

Pedig hol lehetne teremteni boldogabb életet, virágzó s irigylet társadalmi állapotokat, ha nem a kisvárosban?

Tessék nemesen csak egy kicsit gondolkodni s bizonyára megtalálja kiké az odavezető biztos ösvényt!

CATO.

Felhívás a magyar gazdaközönséghez!

A magyar gazdaközönsége fennállásának második évét fejezte be. A részvevő gazdákban a lefolyt két évben előfordult nagy számú és tetemes jégarok folytán — az élvezeti olesó díjak és a készítoztó kezeség alól töredék felmentés előnyén kívül külön olesálék ugyan nem volt kiosztható, de örömmel konstatahatjuk, hogy a szövetség eszme folytán nagy hódítókat tett a második évben is, amennyiben az első évi díjbevétel-lel szemben, mely 463.560 fnt 38 krt tett, a második évi díjbevétel mar 525.348 fnt 80 ktra emelkedett.

Most már tehát oly tekintélyes üzleti állomány felett rendelkezik a szövetség, hogy annak virágzása nemcsak minden kétségkiz kívül, hanem biztosan várható, hogy a külföldi, vagy nagyrészt külföldi tőkét alapított — Magyarországon működő — társaságok minden gancoskodásai dacára évről-évre nagyobb kiterjedést nyerend.

Midőn ezen tényállást a magyar gazdaközönség tudomására jutítani szerencsésnek van, bátrok vagyunk egyttal azon fontos, ma már az egész világ által ismert és követett nemzetgazdasági elvre figyelmezt felhívni, mely szerint csak azon ország vagyonsodhatik és fejlődhetik, melynek polgári gondoskodás saját hazájuk tőkéjét és nem használják fel pénzüket idegen tőkék kamatoztatására akkor, midőn önmaguk ép úgy, sőt esetünkben jobban és észszerűbben segíthetnek magukon.

Ha ezzel szembe állhatjuk azon tapasztalatot, melyet a tisztelt gazdaközönség tehetett és nagyrészt bizonyára is tett, amaz idegen pénzzel alapított biztosító társulatnál, úgyhisszük, jól feltehető hazafői kötelességet teljesíteni akkor, midőn intő szavukat emeljük honfitársainkhoz, arra kérve őket, hogy biztosítás céljából kiadandó filléreket ne vigyék ok nélkül a külföldre és ne fordítsák azt a külföldi tőke kamatoztatására.

Az előadottak alapján jégar elleni biztosításra meloen ajánljuk szövetségünket a t. gazdaközönség figyelmébe, mely egyrészt azért, mert önbiztosítási alapon van szervezve, másrészt, mert az az „Első magyar általános biztosító-társaság”-ra támaszkodik, minden irányban tisztán magyar és kizárólag hazai tőkén alapulzik.

Azon gazdatisáraknak pedig, kik tüz ellen, vagy életüket kívánják biztosítani, szövetségünk alapjait és védnökét, az „Első magyar általános biztosító-társaság”-ot ajánljuk, mely nemcsak minden tekintetben magyar, hanem egy kormányzó testülete, mint vagyonszáll fogva (20.000.000 forint) legalább is ép oly biztosítékot nyújt felelnek, mint bármely más hazánkban működő idegen intézet.

A magyar gazdaközönség-közgyűléséből.

Helyi és vidéki hírek.

— **Fényes adomány.** Hidassy Kornél püspök urunk ő méltósága a bérnialás szentségének kiosztása alkalmával főpástorai áldásán kívül a járásbeli szegények részére számos adományt tett; nem kerülte el magas figyelmét járásunk megoldás felé közeledő kórház-ügye sem, amennyiben ezen alap növelésére is 25 forint ajándékot kegyes volt. Örmönre szolgál, hogy ő méltóságának ezen nemessélti adományairt a kórházi választmány nevében hódoló és halás köszönetemet nyilvánítottam.

Pollák Pongrácz, választmányi elnök.

— **A szombathelyi országos gazdasági kiállítás ügyében** a vasvármegyei gazdasági egyület küldöttsége, Rüdó Kalmán főispán vezetés alatt most hóban tisztelgetett fő Szapáry Gyula földmívelési miniszterrel. A miniszter ilyen szívesen fogadta a küldöttséget; elfogadta és megköszönte a kiállítás vendékvéle történet megválasztatását s megígérte, hogy a kiállítást okvetlen meglátogaja.

— **Vas megye törvényhatósági bizottságának** 1889. május 6-án tartott közgyűlésén határozatba ment, hogy a bemutatott s ezenelő fogadott levelek és költségvetés alapján a szombathelyi börtönépítet atalakítsa, a székház földzsinatjének jobb szarúnyában a hivatalos helyiségek célzlsru elhelyezése végett — a kir. törvénysek kivonlása után — szükségesnek mutatkozó atalakítások, a közgyűlési teremnek megfelelő fölölhelyekkel leendő berendezése, ugyanannak légszusz világotlással ellátása céljából szükséges világotlasi készülékek beszerzése s végre a közgyűlési teremben, a közönség számára karzat létesítése, még lehetőleg a k. évben eszközöltessék.

— **Most hogy a nyár közeledik**, kétszeresen szükséges, hogy a hatóság a közintézettség érdekében intézkedjék. Kösse lelkere a lakosságnak, hogy udvaraikat, zárt helyiségeiket és lakásukat gyakran szellőztessék, a szemétt elhordassák s gondosan dezinficáljanak. Ezen kívül jó volna, ha a hűtőszel a vendéglő-öket s általában mindazokat, kik étel és italneműek eladásával foglalkoznak, utasítanak, hogy edényeiket a nyári idősak alatt kiválóan tisztán tartassák. A kik a felhívásnak nem tesznek eleget, azokat sújtja érzékeny bírság.

— **Ünnepálás.** Széj János domonkosai és Pongrácz Adam szomorózi lakosok május 16-án éjjel 10 óra tájban Szent-Gottthárdról hazajövet, a saali hegyben két egyemlő találtak, kik éjjeli öröknek adva ki magukat, megszóították őt k, hogy hova mennek, s azzal tovább mentek. Az erdő szélén azonban a két egyemlő ismét előjük került és Szépet egy karóval ugy fejté ütötték, hogy az berogyott, mire Pongrácz elmenekült. A lejutott Szépet azután kifosztani akarták, de mitán valami értékes nem letek nála, erősen összevertve otthagyták. — Az ünnepülésben való részvétel-lel Berke Gábor saali rovott előleket egyént gyarúsítják.

— **Az idei termés** vidékünkön a gabonaművelésben igen kedvezőnek mutatkozik; a takarmány, vetemény s a szelna bőven fizetnek; elemben, gyümölcs átlag vége gyér természet miatt, sok helyen pedig a herayók által teljesen elpusztítottak.

— **Az iparos tizenhat arany szabálya.** 1. Szeressz elégedő tapasztalatot, mielőtt üzletet nyitasz. 2. Kérd feladatod kiesingyét. 3. Szeredd meg magadnak a legjobb szereszmót. 4. Ne vásárolj saha többsöt, mint amennyit készpénzzel megfizethetsz. 5. Iparos, ne trj stá váltót. 6. A munka

Csi szi premiszlijo malo tej krtovi lüdjé, csi szi okoli poglédnejo na tom gródm deli i csi escse májo v-szebi edno malo postenyá jakoszti: grúšno terbej, ka bi nyé szrám bilo i opervim szebé oszodili neszmitleno.

Csi bode pletyka i tá neimenüvno piszmo ali pa nej, de szvet záto sztáo; liki dönök, zakaj ne bi pobogalsi tivárstvo i za blázseno vcsinili, i zakoj meszto toga bi právi pekeo vcsinili?

Gde bi dönök blázsenecje, czveicie szvilejnye, kak csi nej vu málih városah!

Náj szi vszaki szamo malo premisláva, i vszaki nájde tá pelajuese pot!

Gorpozov k-vogrszkim vértom!

Vogrszki vértom drúzstvo je dokonaslo dvej letni gor szto. Té tao jenoueti vértovje szo — esi bár je vnoego tocsé bilou zvu poménséga placila od vo placni keszoválá je nej molj, záto dönök z-radostnyo oznájnyego, kaj sz v-etom drúgom leti vu eto drúzstvo vnoego notri sztop priháji — gda vu prvój polovni leta zse 463 jezero 560 rainski 38 krajezarov, vu drúgoj polovni zse 525 jezér 348 rainski 80 krajezarov notri placilom povékasli.

Zdaj zse z-tákov sumov rendeljuje eto drúzstvo, kaj nyé czvejit vszako drúznotsz vó zapré i gvúšno esakati mámo, kaj ono z-nájvekséga tála zvušzki országov sumov podpérano i Vogrszkom országi bodonesi drúzstvov zadrga nemre skodliva grátati.

Gda eto isztino mámo szrešo tom vogrszkim vértom na znánye dati vu toj priliki paszko gor pozvati na tom, kaj gánda zse obogattiti má on országá pórgarszivo, steri varjejo szvejo listzno i domovine summo i ono ne poučevajo vu drúgi országov krajraj, nego rávno tak znájo vu szvoji i nájmre vu etoj naszó drúzsvi na jaksi czel obrnouti i czilavno szebi pomógati.

Po steroj naprej dáványi vász gor opominamo, k-czoj sztopui etomi drúzsvi i na assekuratívnyje vaszga pouva prouti tocsé, na véksé záto ár obzvojevoga fundamenta má gor sztaji, i ob drúgim záto, ár nász podpéra „Első magyar általános biztosító társaság”, steri je zagvúšno esizti vogrin i zvu drúge summe kak z-vogrszkov sumov je szvoj nej gor nasztavo.

Oni vérti, ki prouti ogyni, ali szvoj szitek nakanejnye májo zagvúsvati, náj zse obrnóje nasemi vezáno-prikapenesni „Magyar általános biztosító társaság”-i, vu vszaki priliki, stero je nei szamo isztinski vogrin, ugo vu vrejndzstoi (vr-júni) i imányi (20.000.000 rainski) rávno tak rendeljuje, kak vu nasem országá kákse stés drúgo drúzstvo. — v.

Domácsi i zvušzki glázi.

— **Lepo darüvanye.** Méltóságos goszpod Hidassy Kornél püspök z-toj priliko, gda szo bérnudi, szv v-nasem jársai za síromaké sztrán vnojo senkali: ne szo zse túdi szpozálbi iz prati dokozeti prilizsavajeséga kórháza (pitál) ügya, ár szo miloszivni bíli 25 fnt darüvati. Na mojo veszálje ni szlúzi, ka za miloszivno ete n eszko dűšno darüvanye vu iméni kórház választmányá zse pinzno Nyjm zaválvini.

Pollák Pongrácz, választmányi elnök.

— **Szombathelyszkoga** orszáeszka vészveto vöpszátványe sztráni je od drúzstvo gledoucs pod Radó Kalmán főispánovon szpéclányi május meszeca 12-ga dűvna edna komisia pred fő Szapáry Gyula földmívelési miniszteri zse notri szkázála. Miniszter szo komisio prevés z-velkov dobrotov priháji ino zaválvini na vöpszátványe sztrán nyih obczérvnye za predszednika, pa az obcsali, ka vöpszátványe zagvúšno poglédnejo. — v.

— **Vasvármegyiva** törvényhatósága bizottság je 6-ga dűvna vészvoseseka gyülejs dzerszo i dokonasno ka pouleg notri pekazonoga plána i sztrokov racsuna v-Szombathelyi za robi tennicze zse moroje nacsí napraviti pri vármegyezski hramaj na právi krái, ka naj za kancezárije pripravno bode, gda de törvévszék odnt vkráj odziseo — za potvárbno zse dá viditti, ka vu onoj hizsi, gde zse gyüleksé dzerszjo, náj zse za szedevnyá meszto naprávi rávno tak náj zse z-légszuszom szvejtí toga notri szprávlánya. Odzgora korus more túdi naprávini na kelko je mogouese esze vu etomi leti — k.

— **Zdaj ka leto** prihájo, po duplikcion je potrejbno, ka bi bvorija v-esztouesno gledoucs paszko dzerszala. Nij mesztaeszeron zapovij, ka dvor hrambo náj veszkrát vó lifújtaj, szmetke po vkráj dájo znosziti. Zvuin toga bi dobro bilou, esi bi bvorijva ostérjesz, ino vsze one, steri jezsti ino píti odávaj, bi nyin zavpovejdala, ka szvoje pozszodo bi vleti szeszizsta dzerszali. Steri bi ton rendlűvanye nej obczerszali, bi je moe-no pokostigala. — v.

— **Gorsztáványe.** Széj János od D-monkosai, ino Pongrácz Adam od Szomorózi sztoeszi mesztaszarva szo május meszeca 16-ga dűvna veseser konlik deszete vöre od Szent-Gottthárd (Monost) domou sla, v-ton szta zse na Salszki bregaj z-dvóna esbeveksoma násla, steri szo szebé za vachtere (sztrázare) vó poveladi — ino szo je píjtaji, ka máma idejo. Nakoneka loga szta tejava dva neszpozniávna pa znouves naprej priháji, ino eden je Szépa z-ednin kolekton sz v-glavou vdrá, ka doj szpadno, na stero je Pongrácz odzskosco. Szépa szo pa te vó ziszokati stedi, ali dá szo pri nyen nika nej vrejndzstoi nájli — szo ga z-bitoga tan náhli. V-ton deli je fanesozst na Berke Gábor szilcszoga razbojnika. — v.

— **Leto-nyí pony** v-szejváji zse na nasen kráji túdi lipou kázse; szína zadostza bode; ali száda de malo, na doszta mesztoma pa szo guszancez drévjé szpój doj pojei. — v.

— **Mestrov szeszizszveti zlatni regulov.** 1. Szprávi szebi zadostza morkanya perva kak bi mestri zacno. 2. Szvojo mestrio z-malom zacni. 3. Szó bi to nűbzogov skér szí szprávi. 4. Nigdar ne kűpi vejsi kak kelko leko z-gotovimi ponzoi vó placias. 5. Mestor, veksz nepodpizji. 6. Gda delo domou posles, konto túdi posilaj. 7. Steri od konte piszanye racsuni 3 meiszecze ne placias, tisztoga szponimaj, steri pa zse duze lete je dűszen, tisztoga notri búst. 8. Od notri jománye ino vó dűvanye z-rédona kuzgo pelaj. 9. Szvojo pobistva zaprejtó dzerszji. 10. Dokées tvojo lűszto dela, teesiz tí túdi boj vu verkstadi. 11. Szvoje delaveze post-no placisz, ali tan szamo postene ino szkerbe nűezaj. 12. Szamo tákosé delo daj vó z-hzise, stero je tobi na postenyé, esi pa na deli dibeske nemas, te hiszto ne vczeti prék. 13. Csi szí delo na gvúšni ezajt pavezó zgotovni, te reies obczerszji. 14. Rano szí doj lezsi, ali rano túdi zacni k-delj. 15. Jezsvi ino píjcszi redozst mej. 16. Z-dobrov volou ino vódzerszányon zacni k-delj. — Ton szo vszi kaj vredni punktomti, steri bi mestri obczerszati mogú, esi bi na kaj príjdti stedi. — v.

— **Kelko lűszto** ino meszto v-E-ffél tórní? V-ton doszta opomijnano ino 300 m, vizikon E-ffél tórní szekűper 10.000 lűjdi má na ed-nakú meszto Pa vó racsuna yanon na prvi szeké 6000 lűjdi má meszto, na drúgi stok 1500, ino na trejjeza 500. Tom esze czaj mor-no z-racsunati dzerszino, ino doj pa gorí odcsó lűszto, stero túdi 2000 vó zadene, tak zse vkrájo 10.000 lűjdi dzerszi te nagrúntani tóren. — v.

szállításakor számlát küldj. 7. Afi a számla keltétől számított 3 hónap alatt nem fizet, azt intsd meg, és aki egy évvel tovább adósod, azt prövd be. 8. Bevetel és kiadásról pontos könyvet vezess. 9. Készletted azt alatt tartsad. 10. Ameddig személyzeted dolgozik, addig te is légy a műhelyben. 11. Fizess munkásaidt becsületesen, de foglalkoztasd csak szorgalmas és jó munkásokat. 12. Csakis olyan munkát adj ki a házból, a mely beütelésre válik; ha azonban a munkán nyereséged nincsen, ugy ne vállalj azt el. 13. Ha biztos időre ígérted a munkát, tartsd meg szavadat. 14. F. küldj le korán, de korán kadj is a munkához. 15. Elvéretekben mértékletes légy. 16. Jökévd és hűvel lass dolgot után. Ezek mindmennyi figyelmet érdemlő pontok, melyeket az iparosnak lelkiismeretesen be kellene tartania, ha jólétre akar vergődni.

— **Hányan férnek az Eiffel-toronyba?** A sokat emlegetett 300 m. magas Eiffel toronyban összesen 10 000 ember fér el egyszerre. A számítás szerint az első emeletre 6000 ember fér, a másodikra 1500, a harmadikra 500, ehhez hozzá számítva a szolgálattelvő személyzetet, s a fel és lemenő közönséget, kiknek számát összesen 2000-re lehet tenni, összesen 10 000-et tesz ki azok száma, kiket egyszerre elbir az óriási alkotmány.

— **Anyai gondatlanság** áldozta lett mottolydi Gyergyék Mátyásné 11 hónapos Alajos nevű fia. Ez ugyanis míg anyja a szomszédba vizért ment, egy vízzel telt sájtárba esett és belefullt.

— **Szentmártoni Radó Kálmán** es. és kir. kamarás, vasm. főispán lesz értesülés szerint a dunántúli ág. ev. hitv. egyházkerület új felügyelője.

— **Közönségnyilvánítás.** Holassy Kornél megyés püspök ur ő mellőssága a muraszombati önk. tüzoltó-egyletnek 10 frtot volt kegyes adományozni. Fogadjja az egylet halás közönségét.

Kovács Károly, a muraszombati önk. tüzoltó-egylet elnöke.

— **Közönségnyilvánítás.** A magyar nyelvi jutalmak miként való kiosztása végett kiküldött bizottság Kőhida teljesített iskola-vizsgálása alkalmával Stegmüller Károly apátnakonok szorgalmasabban tanulói közt 3 frt jutalmat, nekem pedig „Krisztus élete és tanítása” című díszes kiállítású könyvet volt kegyes adományozni. Fogadjja a nemeslelkű ajándékozó legáltalásabb köszönetemet. Kőhida, 1889. május 29-én.

— **A Dunántúli hírlapírók** segély-egylet megalakításán fáradoznak a e végből a Szombathelyen ez év szeptember havában leendő örsz. gazd. kiállítások kongresszus fognak tartani. Az előkészítő-bizottság elnöke Dr. Károly Antal, Vasvármegye főjegyzője, alelnökeké Ehen Gyula és jegyzőjévé Róif Huszár Pál választattak meg. Mi is csak a legzsinatibb örömmel idővölözölök e mozgalmat, mely az egyesülés révén a vidéki hírlapíróddal erkölcsi értéket emelni és anyagi helyzetét segíteni lesz hivatva.

— **A muraszombati gazd. egyesület** a tagsági hátralékok rendezése, és a megyei gazdasági kiállításban részvétel megbeszélése czéljából f. évi június 15-én d. u. 2 órakor a muraszombati casino helyiségében választmányi ülést tart, a melyre a választmányai tag urak u. m. Kladziwa József széchenyikú, Berke Mihály, Horváth Pál, Gáspár Ferenc, Pollák Pongrácz, Takács István, Mintsek Gáspár, Bicz János muraszombati, Vrataries Iván krszombati, Bugáry József és Skrabán Iván mártonhelyi, Horváth Iván várhelyi, Jónás István rómfái lakosok megjelenni felkéröetnek. Muraszombat, 1889. évi június 8-án. Elnöki megbízásból: *Kovács Károly*, egyt. titkár.

— **Magyar honosság kérdése.** Egy szaklapból vesszük a következők: *Kérdés.* Egy osztrák születésű és származása honpolgár 1868-ik év óta idegen állampolgárságának fenntartása és bejelentése nélkül állandóan Magyarországon lakik, az adót és közterheket viseli. — azon kérdés merül fel, vajlon ezen egyén az 1879. évi L. t. cz. 48. §-a értelmében külön elbocsátás illetve felvétel nélkül, továbbá a 14. §-ban előirt honpolgári eskü l-tétele nélkül is feltétlenül honosítottak — magyar honpolgárnak tekintetik-e? A hivatkozott törvény az 584.80. számú magas miniszteri rendlet e tekintetben részletes felvilágosítást nem nyújt. *Válasz.* Az illető magyar állampolgárnak tekintendő, ennek kijelentését azonban a törvényhatóság utján a belügyminiszteriummal kell eszközölnie; mert állampolgárság kimondására a belügyminiszter illetékes és továbbá, mert ezen kérdés eldöntése előtt különösen védőköttelezettségi tekintetben az osztrák kormányval való tárgyalás szükségese is felmerülhet.

— **Áthelyezés.** Nemess István muraszombati kir. járásbírósigályjegyő a járásbírósigály helyezettét áll. Fajlakul elvázósztás.

— **Egy kúts több vizgátat.** Ujtelpen a napokban Preiner Teréz családje, Nikitör Jozefa 7 éves leánya a ház körül tehenet örgött, s hanyagságból a kötélet nyakra kötött kerite. Mint már többször, most is megtörtént, hogy a tehenet megkötésükdül, s a szegény leányt magához ragadta. A leánya nyakáról a kötélet csak akkor vehetők le, mikor már halva volt.

— **Kereskedőink figyelmébe.** A közmunka- és közlekedésiügyi miniszterium 18829. sz. rendeletével egy igen fontos módosítás történt az áruminta küldemények díjazását illetőleg, amennyiben f. évi június 1-től Magyarország területén belül az 50 gr. súlyig terjedő áruminta küldemények az eddigi díjazásból eltérőleg nem 5 kros, — hanem csak 2 kros franko-jegygyel lesznek bérmentesítendők.

— **Magyar 2 forintos államsorsjegyek.** Ezen jótékony czélú sorsjegyek, melyeknek tiszta jövedelme nagy részben a magyar hírlapírók nyugdíjintézte javára fordítatik, egy 60,000 forintos főnyereményvel birnak. Az összes nyeremények 160,000 frtra ragnak, közzépben vagy 5% papírjaredek kötvényben. A húzás már június hó 27-én történt.

— **Felhívás a tanítókhöz.** Kérjük vidékünk tanítóit, hogy a folyó tanévi zárvizsgák napjait e lapok hasábján közzé tessék sziveskedj-nk!

Vegyes rövid hírek.

— **A megyéből.** Perintben özv. Mészáros Józsefné urnó miniszteri engedélyvel ovoidat nyit. — A Tarsa furdó mult hó elején lett megnyitva. Ujtás benne a lakompak-csepregi zenekar szervezése. — Kalocsay József budapesti okl. gyógyszerész Körnendner a második gyógyszerért akarja felállítani. — Felső-Eőrtől Baumgartner József istállóban egy lovon a tanyorbanok konstatálott, Bozai közösgében pedig a sertések között a sertésorbanok ütött ki. — A miniszterium elrendelte, hogy a szőlőszőlő körtések minden gyermek születését, ahol közreműködtek, 24 órával a születés után az illő felkészi hivatalnak bejelenteni. — A mult hó 24-én éjjel Ballér József őri-szent-péteri gépész-kovácsnak istállója rablók törtek be s onnét elhajtottak két fejős tehenet. — A közgyűlési képviselő-testület elhatározta, hogy 6 is peticionálisan fog az itélőbíráct.

— **A hazából.** Zalavarmegyeben az adóhatalrak ez idő szerint 1 millió 570 ezer 304 forint. — R-zi közösg és határban mult hó 29-ikén délután kezdőd 5 óra előtt fél óráig tartó iszonyú felhőszakadás volt, mely rétet és szőlőt egyaránt pusztított. — Budapest főváros vagyonának értéke 67 millió 615 ezer 250 frt. — Az 1895. év a millenium évenek fogadatott el. — Kisdönevelesi kiállítás lesz Budapestén, a B-lezney-kertben. — Sopron városában is a szarvasmarlak közt a szájt- és körömfájás betegsége van

— **Poleg materszke** meszkerbivrosati je v-Mottolydi Gyergyék Mátyás 11 mejszevov sztar Luizi szinko szmit mogao gor vztéi, — dokecs je mati k-szoszidi po vodou hodla, tessasz je to dejte vu eden skaf z-vodov napuyenti notri szpadnolo i zalezalo. —k.

Rázloosni krátki glászi.

— **Z-vármegye.** V-Tarcsi szo toplice za kopanye ete mejszece prve dni odprli. Novine je vu nyi z-lakompka z-Cseprega goszarje. — Kalocsay József v-Budapesta patekar v-Kermedini sesėjo edno nuvo ali szí drösgy poteko odpreiti. — Felső-Eőri v-Baumgartner Józsefa stali na ednom konyi sze je szgedin beteg pokázao. — V-Bozai vési pa med szvinymai tak imenitvani szvinzi-orbanec vó vdaro. — Miniszterium je zredelivao, ka vszaka csezka baba, gde bi babi, potom na 24 vör more notri zglásiti pri dševnom pasztri. — Preminucega mejszeca 24-ga dneva vuoosi pri Öri-Szt.-Pétri v-Ballér Józsefa stalo neznaní tolvajje notri prišvi, i odnut dvei dojni kravi odgnali. — Közsg várasa képviselő-testület je dokonocno, ka on túdi prosno dá notri za kraleszke table valo. —k.

— **Z-dömnovine.** Vzdansyem czaji v-Zalavarmegyevi za osztánye porozie jeszte 1 millió 570 jezér 304 frt. — V-R-zi vési i v-hatari sze je preminucei mejszece 29. dneva pred stertov vöröv oblak döl puzito i tou je terpelu po vöre, tá velka voda je oratoj zemli i v-goriezaj preves doszta kvára napravliva. — Budapest várasa vrejnoszta je z-67 millionov 615 jezér 250 frtov. — 1895. leto je za milleráninszko leto szpennom. — Od tí máli vöpstavtalyne bode v-Budapesti v-B-lezney püngradi. — Sopron várasí je med szvinov gobozov i pajszlov beteg vdaro vó, i tam je to szvinzsko szene vezdaj preporejvano. —k.

— **Zvinszokoga kraja.** V-B-eci je majusa 30. dneva konyzsko bezszanye oibezszano bilou, gde je Gróf Festetiche Tassila „Arany” 1000 frt, „Elien” 1500 frt i „Spravay” 1000 frt podnom doubli, tou je tou konyi za dobro bezszanye. — V-Epernai szo na párisko vó posztavtalyne preves veliki lagev napravlivi, zsméca má 20 jezér kilo, derzsi pa 200 jezér litrov, pouleg toga je po heidelbergi lagvom té drügi, steri 236 jezero litrov drzsi. — V-Indii keiera i glád kraljice. —k.

Szmejmo sze.

— **Kelko szí sztar?** szo pitali pop Moré ezigánya, ki sze zseniti steo. Ne vim, prošim pomozno, szató kám jako máli bio, gda sám se národó, i szató si ne pomilim. —t.

— **Számzsebé túdi notri ide.** „No ezigányi zdaj szam te ednok zgrabo, szamo hodi v-rest.” — je pravo rendör (policzaj) Tauti ezigányi, gda je on rávno z-edne páverszke zszenszike kosare edno pergiseo csesnye steo vó v-kradnoti. „Jajj! jáj! vilki guspod policsaj! simo mi zsdaj naj mir dajo. gda ták lipu sijj sunese, ve bum v-zsimi sz” sam rád szo notri.” —k.

— **Egzámen** je bila vu vesznieszkoj sím, doszta je bilou hídi, med nyimi szo bili zemelszki guspodár, ki szo ednoga pojba iz zigúne szolizece gor zvali i szo ga pitali, ka steromi országi je glávni város Paris? Pojeb sze okoli zglédne, odked bi esio v-pontszpravleni glászi, líki zobstom esáka, nanes eden pajdas nyime ne povedao, záto obréno on delo i pita od gosz-poda: „Ílati oni znajo?” „Persze ka znam?” „No esi znajo oni — odgovori pojeb — zakój pa te pitajo mené?” —t.

— **Stellinga je bijla v-Szombathelyi,** kama je z . . . . . notárius túdi mogao priti. Domon idoues szta z-foringasom vu tak imenitvavo Pityer kersemo notri sla na poosivanye i pou litra vina pito. Z-foringasom je eden máli spasz steo napraviti, kak szo nyemi to vino prinszli, prouti nyemi derzsi te glas i pita ga: „Jeli bi pilj János bácsi? N?j? No dobro je!” i potom ka je v-glászi bilou, je szam vöpocezoao, János bácsi je túdi nej za spasz vzéo to delo, pomali je vó z-híze olisao, strange gor zmetao pred dveri je sztopuo i notri szkriseo; Jeli do si domon goszpon notárius? Ne?j? No dobro je: po etom je med konye vszejkao, tam je nihao notáriusa i notri domi je nej nazaj pogledno —k.

Irodalom.

(Az e rovat alatt ismertetett könyvek, folyóiratok stb. megrendelhetők Grünbaum Márk könyvkereskedése által Muraszombatban.)

— **Katholikus költők** cím azalt egy irodalom-történeti antológia jelent meg Dr. Kórosi László Buzarovits Gusztáv ismert esztergomi kiadónál, kit O Szeintség XIII. Leo pápa csak megörözen becses emlékek tüntetett ki par exsellenze katholicus irodalmi kiadáványáért. A nagyérdemű irodalom-történeti leírásai után több mint 50 katholicus magyar költő irodalmi pályáját ismereti életrajzokban s kultuszokozat jellemző gondosan kizemelt mutatóványokban. Az ép oly tanulságos mint gyönyörűtől új könyv Sújanszky Antal esztergomi praclaus kanonoknak, főegyházmezei könyvtárolának, a kath. költők Nesztorának van ajánlva. Összntén ajánljuk mi is minden kath. család kör számára. A főnyersen kiállított, huszonöt ív terjedelmű füzött példány ára 2 frt, a díszes vastonzókész 3 forint. Az előfizetés vagy jelentkezés a kiadás czímere intendőzők.

— **Megföldet és helyülített** hozzánk az „Utmutató” június havi füzeté, melynek áttekintésével meggyőződünk arról, hogy a szerkesztés lezetének minden tekintetben eleget tett. Tartalmazza az összes nerszékelt áru firdjegyeket, a magyar, osztrák, közös és külföldi vasutak, a Dunagőzhajózási és tengeri hajónak legújabb menetrendjeit, az indulási és érkezési időnek állomsor-állomása való megjelölésével, felvilágosítást ad a firdjegyekről, az összes ármerszékésekről, a közvetlen esatlakozásokról és magában foglal sok oly hasznos tudivalót, mely utasok alkalmával nélkülözhetlen és semmi más menetrendkönyven fel nem található. Azért melegen ajánljuk a firdőbe utazók s általában a nagy közönség figyelmébe, hogy el ne mulasszák megismerezni az „Utmutató” menetrend-könyv június havi füzetét. Ár 50 kr., postán 60 kr. Kapható a kiadóhivatalban, Budapestén, Podmanitzky-utca 17. sz. és az ország valamennyi könyvkereskedésben és vasúti állomások pénztárainál.

— **Az „Eredeti Magyar Daltár”** magyar zeneszerzők eredeti műveinek havi füzet-könyv megjelölő gyűjteményének III. évfolyamából vettük a 4-ik füzetét. A füzetben összesen 14 eredeti szerzemény van, és pedig 7 népdal zongora és énekre, egy régi hallgató „Rakóci alközet” Ruzitska után hgyedűre írta Zsadányi Armand. Van a füzet mellékletén 6 és je többhang gyermekek, mely a gyermekek kedélyvilágának nagyon híven felel meg. A mi pedig az ének és zongorára írott dalokat illeti, azokat könnyed, kellemes dallamosság, korrekt harmonizálás jellemzi. A gyermekeknek kis könyvvalakban vannak kiállitva. — Előfizetés ára egész évre 6 frt, félre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Előfizetheti bármely könyvkereskedés utján, valamint a szerkesztőnél. Dvón (Hunyadmegye.)

— **A „Házi Közlöny”** nek hozzánk beküldött 10. száma következő érdekes s mindenkre tanulságos tartalommal jelent meg: Társadalmi ág: B-szüljak a háztartás feltételeiről. — C-aldí nevelés — Egészségügy. — Gazdálkodás: A miktermalis érdekekben. A földi éper művelése. A földön terengőket vétele. A rétek ápolása. — Új hord-máró. — Az országunk értékei. — Falvakunk és tanulmányok. A csesemű-szakosoktatás. Az országunk idősége. A gyermekek felnevelése. A szülői felelősség. A hamisított kávék felismerése. Miben tartsuk a petroleumot. A halpipekelye gyors leszűdése. A tengeri művelése. Gyümölcsfák a gyepben. A borsó kitűnő híj sajt. Spargínak friss eltartása stb. — Sorsjegyek lebeljegyzése. Egvölge: Hogy épál egy amerikai város. Uevghatki egészégi szempontból, stb. stb. E kitűnően szerkesztett közhazau folyóiratot becses figyelmébe ajánljuk olvasóinknak s figyelmüket, hogy a ki e nélkülözhetetlen folyóirat iránt érdeklődik, kérjünk mutatóványainkat. Megjelenni Aradon, s előfizetési ára egy évre 3 frt, félre 1 frt 50 krajczár.

elérjedve, minek folytán a marhavasár további intézkedésig betiltva lett. — A múlt héten a sági rom. kath. templomot villámcsapás gyújtotta fel.

— **A külföldről.** A bécsi május 30-iki lövészben Gróf Festetich Tassilo „Arany-ja 1000 frtot, „Éljen-je 1500 frtot és „Spuraway-je 1000 frtot hódította. — Oriás horod készült Epernóban a párisi kiállításra. Súlya 20 ezer kiló, firtalnak pedig 200 ezer liter, azert ut a heidelbergi horod után, mely 236 ezer literes, ez a második helyet foglalja el. — Iadiában a kolera és éhínség utirag, — Szerbiában még mindig tartanak a zavaros állapotok. Ugy látszik Mihály ex-metropolita hazatérése csak fokozni fogja a szerb főváros bajait.

Nevezzünk.

— **Mány éves vagy?** kérdi a nőstini szándékozó Moré a lelki atya, Nem tudom, kirem alázsátosán, nagyon piciske voltam a mikor silettem, s így nem emlékezem rá.

— **Magától is bemegy.** „No cigány, most rajt értelek, csak jer az ári-tomba,“ mondja a rendőr a Tánti cigánynak, midőn az épen egy paraszthaszon kosarából egy marok keresztény akart el-„okópálni.“ „Jaj! jaj nágyaságos policás! ur! csak mást ne bántson, mikor olán sipen sit a nap, majd a tilen magántul is bemegy.“

— **Vizsga volt a falusi iskolában,** nagy volt a vendégek száma, köztök a földes uraság is megjelent, a ki az egyikét a hátulod padban ülő nebulónak felhívja és azt kérdi tőle, hogy melyik ország fővárosa Páris? A fiú körülnéz, honnan kerül fülébe egy ubajgaztól hang, de hiába vár, megfordítja a dolgot és az uraságtól kérdi: „Hát keed tudja?“ „Persze tudom!“ — felelt ez rá némi zavarral. — „No ha tudja keed — válaszol a nebuló — minek kérdi tőlem?“

— **Sorozásra jött az . . . . .** jegyző Szombathelyre. Hazafelé behajtott a „Pityer“-be egy kis pihenőre s fél liter boroeskára. Fuvarosával egy kis tréfát akarván tenni, a mint a bort beviszik, feléje nyújtja az üveget s kérdi: „Iszik kee, János bá? Nem jó?“ — „Ezzel az üveg tartalmát maga szopta ki, János bá? se reszi tréfára a dolgot, hanem szép csendesen kiküld. fülveti az istrángot, odahajt az ajtó elé s bekiált: — „Gyűn haza jegyző ur? Nem? No jó.“ Ezzel közléje vágott a lovaknak, ott hagyta a jegyzőt s vissza sem nézett hazáig.

Piaczi árak.

Muraszombat, 1889. június 9.

Buza 100 kilogrammonként	6.50	6.80
Rizs . . . . . métermászaja	4.80	5—
Zab	6.20	6.30
Hajdina	5.60	5.80
Köles	5.40	5.50
Lóhermag	—	—
Kukoricza	4.60	5.80

Neuman Adolf.

A nap és éj hossza.

Máj. Jun	A nap		A hold	
	kel	nyugsz.	kel	nyugsz.
9.	4.10	7.48	2.41	1.47
10.	4.10	7.49	3.56	2.13
11.	4.10	7.49	5.16	2.44
12.	4.10	7.50	6.37	3.18
13.	4.10	7.50	7.53	4. 1
14.	4.10	7.51	5	4.52
15.	4.10	7.51	10. 3	5.55

Szerkesztői üzenetek.

— „Sándor gazda.“ A kiállítási czikk nem érkezett meg. A jövő száma mulhatlanul. — Több munkatársnak. Az ígéretet be is kell tartani. — K. B. Szép tiszta akadémizet küldött a méhegazda, valóban élvezet annak a megtekintése is. Ha nem késett, ugy 50 krtt kaphatsz egy kilót. — K. F. Mezővár. Ezentul leveleidet Pusztai barátunknál add is! — Onkili. Kérem a legutóbbi köri jegyzőkönyvünket!

HIRDETÉSEK.

Árverési hirdetések kivonat.

A muraszombati kir. bíróság mint tkkvi hatóság közhírré teszi, hogy Nagy Jenő tiszti ügyész végrehajthatónak, Spitzer Jakabné ferenczfalvi lakó végrehajtható szervenod elleni 98 frt 04 kr. törökbevetelés és járuléka iránti végrehajtható ügyében a szombathelyi kir. törvénytelen (a muraszombati kir. járásbírósi) területén lévő Ferenczfalva községben fekvő, a ferenczfalvi 19. sz. tjkében A. I. alatt felvett 28. hszsz. és 25. házsz. ingatlanra az árverést 930 frtban ezenmel megállapított kiállítási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi június hó 17-ik napján d. e. 10 óraker Ferenczfalva községbírói házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállítási áról első eladatni fog.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 93 frtot készpénzben vagy az 1881. LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt Igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékkészítés értékpapírban a kiküldött k-zehoz letenni, avagy az 1881. évi LX. tcz. 42. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény átsegálattani.

Kelt a muraszombati kir. járásbírósi mint tkkvi hatóságnál 1889. évi február hó 15-én. KOVÁCS, kir. albiró.

Mária-czelli gyomorcseppek,

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmait ellen, és felülmulhatlan az étvágyhiány gyomorérgység, roz szaga lehellet, szelek, savanyu felbőgés, köhika, gyomorhurut, gyomorfég, hngyó-képződés, túlságos nyálka-képződés, sárgaság, andor és hányás, főtájpis (ha az a gyomorból ered), gyomorgöres, székszorulat, a gyomornak tuherthetése étel és ital által, glistza, lép-és májbetegség, ugyintén arany-eres bántalmak ellen.

Egy üvegcsé ára használati utasítással együtt 40 kr.

Központi székföldési raktár nagyban és kicsinyben:

BRADY KAROLY

„az órangyalhoz“ ezimzett gyógyszerárban Kremzierben, Morvaországban.

Kapható Muraszombathán: BÖLCS BELLA gyógytárban a „Magyar Koronához“ valamint az ország minden gyógytárában. (45. 52-4.)

Jó karban levő

SALON BUTOR

(egy diván, 6 szék) jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadó.

!!! Mindenki !!!

!!! megtakarít 100 százalékot !!!

A következő tárgyak megrendése által:

Tökéletes posztó-nadrág (tetszés szerinti nagyság) előbb 4 frt, most csak 1 frt 50 kr.

Tökéletes posztó-nadrág (tetszés szerinti nagyság) elsőrendű minőség előbb 4 frt 80 kr., most csak 1 frt 95 kr.

Tökéletes posztó-nadrág (tetszés szerinti nagyság) legfinomabb minőség előbb 6 frt, most 2 frt 80 kr.

Gyermek-öltözék 2—10 éves gyermekeknek mosósövetből 1 frt 30 kr, 1 frt 50 kr., 1 frt 80 kr, egész 2 frt 20 kr.

Wesó és zeng-nadrág munkásoknak 90 krtól 1 frt 80 krtig.

Gyermekruha (6 éves) finomm kiállítva előbb 2 frt, most csak 90 kr.

Gyermekruha finomm kiállítva, a legfinomabb cretonból (6 éves) előbb 3 frt, most csak 1 frt 10 kr.

Női lug himézsel Riesen vászonból előbb 1 frt 50 kr., most csak 80 kr.

Női lug himézsel, bőrvászonból, előbb 2 frt 20 kr., most 1 frt 10 kr.

Női lug Chiffonból legfinomabb himézssel előbb 2 frt 10 kr., most csak 1 frt 20 kr.

Munkás lug legjobb minőség, minden szízenben 80 kr., 90 kr., 1 frt, 1 frt 10 krig.

Egész férfi öltözék szövet, minden szízenben 4 frt.

Egy elegáns kalap legújabb minta 1 frt 50 kr.

Nadrág rendelésnél szükséges a fejbőszéget, nadrágnál pedig a hosszúságot centiméter szerint megjelölni, gyermeknél a kort, a székülős a legpontosabban utánvét mellett eszközöztetik. — Nemtetsző visszavétetik, és páz visszaküldetik. Erdemes, hogy mindkiki kísérletekben rendeljen, hogy meggyőződjék a jutányos áról és az áruk jó minőségéről. Kérjük a címre jól figyeitni.

KLEIN'S Internationales Export-Waarenhaus
(393. 25-3.) Wien, I., Kohlmeßergasse Nr. 7.

!!! Komoly ítéés !!!

!!! mindazokhoz, a kiknek még biztosító-levelők nincsen!!!
akar kölcsön felvérekedni, akar családoknak hágyományul (amennyiben egy biztosító levelé egyenlő kész pénzzel); eladósodott ház- és földbirtokosok pénzvisszavételnek rendezésükre kiválóan alkalmas, miről az esetleg bekövetkező végzőn elhalálozás esetén a biztosított tőke kiutazásával a birtokot tohermentesen kapják meg; új ház-soknak is fontos a nő és gyermekek biztosítására, vegül pedig alkalmas kaucióként való deponálásra.

Egy életbiztosító levelé minden esetben a legbiztosabb, legtakarékosabb és legjobb tőpénz, emellett minden takarékpénztár előtt előnyt érdemel. Hogyan és mily módon szereshető egy lív biztosító levelé a legjobban és legelőnyösebben, ez érdemben szóval és írásbelileg tioktartva a legmegbizhatóbb felvilágosítással szolgál: Biztosítási főtélegelő Klein, I., Kohlmeßergasse 7. IV. emelet. Található 2-től 5 óráig. Elfogadások egész a 66 éves korig.

„HÉVIZ“ gyógy-fürdő

Keszthely város és a Balaton tavától 30 percznyire.

Gróf Festetich Tassilo ur ömeltóságának tulajdona.

Gyógyhatása ezen fürdő a következő bajoknak:

A csuszál, még pedig egy a heveny, mint az idült ízületi és izomcsuszál, köszvény és köszvényes izzadmányoknál, ízületi, megmerevüléssel, circumscripták, s peritronitidáknál; a ficamodások utáni merevségnek, a csontörsegek következtében keültt ösnehézzások, a megroviduléseknél, hórbaajkál, izzag, (caries) és alszárfelekéknél, különféle benulásoknál, hűdeknél, továbbá a zuzóadásoknál, a végre a görvély és bujakórnál.

Vidéke gyönyörű. Kirándulások a Balatonon, Szilgietre, Badacsony, Siófok, Tihany és Fűredre, ahol történelmi nevezetességi romok láthatók.

A szobák ára 1 frt — 2 frt 50 kr. A közlekedés Pestről a keszthelyi állomásra Bécsből a szentmihályira, szintegy Stájerországból. A szobát illető megrendeléseki aluitrott hoz kéretek írtatni.

A fürdőorvos Dr. Hanny Ö., ki egyuttal a gróf ur házi orvosa is.
Bővebb felvilágosítással a prospectussal ingyen szolgál.
Gyovorsin György, bérlo.

Tűdővész.

Gázkigözölés
(gyógyít tuberkulózist (asztkor, asztkhma)

A leghihetlenebb, a lárszólóg legelőrethetenebb ideálja az orvosoknak tűdőbaji gyógyíthatasi: most egész teljességében el van érve. Világhírű tanárok és orvosok bizonyítványai, gyógyírtok száz meg száz levele, zárdák, papok, es. k. tisztek stb. köszönetíratai, (melyeknek elhelyezett másolatát bárki kívánatra előbirtelen Bizonyítékul átom- és étvágy visszatér. Tetsnyl nap kedvező tudósításai, a legnagyobk kirha, sártszobott díetmód ismét megfogadható. — Corail tanár Veracitai tanár: „Asztkhmanál a leleket hiánya azonnal csökken. Teljes gyógyítási gyaoran mar 3 nap alatt.“ — Durdanid Beaumetz tanár: „Üdült léges-hurur teljesen gyógyított.“ — Fränzel tanár, Dr. Statz osztálya: „Láz, ejjei izzadás, köhögés, kitányas elenyészik — nagy éhség következik be — tetsnylnapokévs 5 kilóg.“ — Dr. M'Laughlin: „30 nagy-közlekedés közl mindnyitni gyócorosan gyógyított.“ Ugya így nyilatkoztak a betegok is. (A gyóymost márban nem torás, nem hibórtó és mind a bajok-vekteményi biztosítva). — A es. k. kiz. szaba, gáztörölőgési készlekek (Rectál-belövellő) használati utasítással orosok részére és magánúszálatára, ugy a gáz előállításához szükséges keltékelő székülők köszpázz fizetés avagy postai utánvét mellett 8 frtjával, gázörvélvel 10 frtjával:

Tűdővész.

(Rectál-belövellő)
(üdült léges-hurur, tűdő-hurur stb.)

zakban való alkalmazás — a legényesebb bizonyítékát adják a Rectál-belövellő által kiközölési gyogymódnak meglego, nem is sejtett sikernek. — Példa gyanánt általánosáson ban nyilatkozik dr. Bergeon tanár és dr. Morel: „Köhögés, kitányas, láz, esőrgölőgés, verkhögés három nap után enyhébb, végkép elenyészik — a Rectál-belövellő használata után a köhögés 1/2 kiki hiteketett. A legfárasztóbb díetmód ismét megfogadható. — Corail tanár Veracitai tanár: „Asztkhmanál a leleket hiánya azonnal csökken. Teljes gyógyítási gyaoran mar 3 nap alatt.“ — Durdanid Beaumetz tanár: „Üdült léges-hurur teljesen gyógyított.“ — Fränzel tanár, Dr. Statz osztálya: „Láz, ejjei izzadás, köhögés, kitányas elenyészik — nagy éhség következik be — tetsnylnapokévs 5 kilóg.“ — Dr. M'Laughlin: „30 nagy-közlekedés közl mindnyitni gyócorosan gyógyított.“ Ugya így nyilatkoztak a betegok is. (A gyóymost márban nem torás, nem hibórtó és mind a bajok-vekteményi biztosítva). — A es. k. kiz. szaba, gáztörölőgési készlekek (Rectál-belövellő) használati utasítással orosok részére és magánúszálatára, ugy a gáz előállításához szükséges keltékelő székülők köszpázz fizetés avagy postai utánvét mellett 8 frtjával, gázörvélvel 10 frtjával:

Med. dr. Altmann, Bécs, VII. Mariahilferstrasse 70.
Béhm. Krumau, 1885. március 3. Kolleza ur! A tuberkulózis tűdőbefe-lyasztásának egy igen kényes esztelen. On közigölő-északítólóval valóban kitűnő sikert ért el.

Kecskemét, 1888. szept. 11. Igen tisztelt orvos ur! Az ön kitűnő gáz-igözöl-ési készülékét 1887. őszén öli rendkívüli sikerrel alkalmaztam, hogy teljesen felépültem és ezen állapotom további is fannul, így hogy egészen egészséges vagyok.
(316. 52—28.)
Háladátlól SZABÓ JULIA.